

WERKPLAN 2026

PROVINCIE ZEELAND

DCMR Milieudienst Rijnmond

INHOUD

1. Lucht: Gezondheidswinst door vermindering van concentraties luchtvervuilende stoffen	8	
2. Geur: Een aanvaardbaar geurhinderniveau in alle situaties vast houden of bereiken	12	
3. Geluid: Beperken van de uitbreiding van geluidproductie	14	
4. Omgevingsveiligheid: Beperken van risico's met gevaarlijke stoffen	16	
5. Bodem: Onaanvaardbare risico's bij spoedlocaties bodem zijn in 2030 gesaneerd of beheersbaar gemaakt	20	
6. Water: Verbeteren van de waterkwaliteit door reguleren indirecte lozingen	22	
7. Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS): Beperken van (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen ((p)ZZS) in het milieu	24	
8. Energie & Klimaat: Verminderen van CO ₂ -uitstoot	26	
9. Circulaire Economie & Afval: Duurzaam grondstoffengebruik	28	
Bijlage 1	Financieel kader	30
Bijlage 2	Overzicht provinciale bedrijven 2026	32
Bijlage 3	Werkplan 2026 op productniveau	33
Bijlage 4	Toelichting op de kleurcode	34
Bijlage 5	Afkortingenlijst	40

MILIEUDOELLEN EN AFSPRAKEN 2026

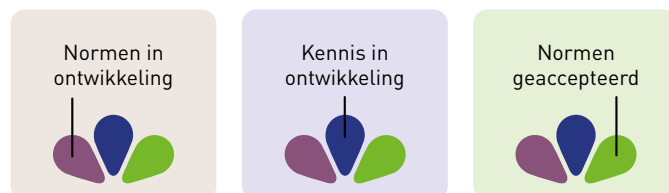
In dit werkplan legt DCMR de afspraken vast over de uitvoering van de wettelijke provinciale Milieutaken voor de Seveso en Richtlijn Industriële Emissies: IPPC4-bedrijven in het werkgebied van de Provincie Zeeland. In de startbrief werkplan 2026 heeft de Provincie beleids- en inhoudelijke kaders aangegeven. In dit werkplan beschrijft DCMR op welke wijze hier invulling aan wordt gegeven.

Met het werkplan geeft DCMR invulling aan de provinciale doelen voor zover die betrekking hebben op of te behalen zijn met het VTH instrumentarium. In de Omgevingsvisie Provincie Zeeland is onder de bouwsteen Milieu de volgende doelstelling voor 2030 opgenomen:

*‘Een schoon en veilig Zeeland:
de milieukwaliteit van de
fysieke leefomgeving is
beschermend en versterkt.’*

Aan dit doel zijn subdoelen per milieuthema verbonden. Deze subdoelen zijn verder uitgewerkt in het milieuprogramma 2023-2027 van de Provincie Zeeland. Een deel van deze doelen heeft betrekking op de werkzaamheden van DCMR en zijn daarom van belang in het kader van de opdrachtverlening. Hieronder zijn de acties opgenomen die de Provincie Zeeland voor het behalen van deze doelen in 2026 heeft voorzien (zie startbrief 2026 Zeeland). Deze taken voert DCMR uit.

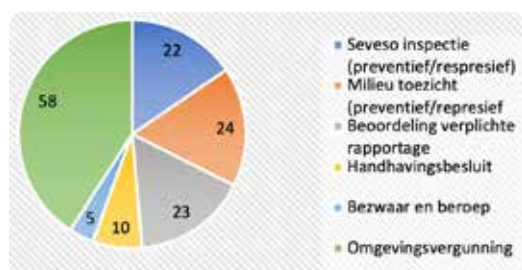
Per blok is benoemd of het een routinematige aanpak betreft omdat de kennis en normenkader duidelijk en geaccepteerd zijn (groen). Blauw geeft aan dat de kennis in ontwikkeling is en/of het normenkader wordt betwist. Paars wil zeggen dat het normenkader nog in ontwikkeling is en/of het pionieren is op het kennisvlak. Blauwe en paarse blokken kunnen tot bestuurlijke aandacht leiden en kunnen agenderend zijn voor de bestuurlijke overleggen. In bijlage 4 zijn de relevante achtergronden benoemd van de blauwe en paarse blokken. Deze is met een link te benaderen door de kleur aan te klikken.

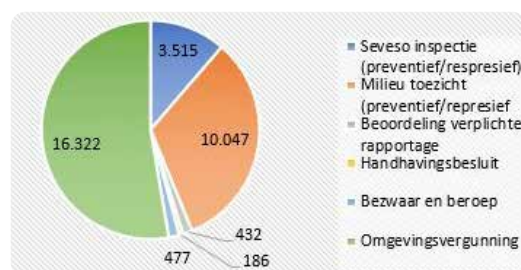
De overzichten per paragraaf volgen de opbouw uit het Milieuprogramma 2023-2027. Door middel van groene vinkjes is aangegeven of de acties/inspanningen en instrumenten onderdeel zijn van het werkplan DCMR 2026. Waar dit werkplan er niet in voorziet of niet relevant is, wordt dit vermeld.

In de grafiek hierna staan de aantallen geplande vergunningen, Seveso controles, milieucontroles, beoordelingen van rapportages en handhavingsproducten (b.v. dwangsom-beschikkingen) in 2026 weergegeven en de bijbehorende ureninzet.

Figuur 1a: producten 2026

Figuur 1b: ureninzet 2026

Bij dit werkplan horen ook werkafspraken over vergunningverlening, toezicht, indirecte lozingen, luchtkwaliteit en energie. Deze zijn opgenomen in het werkafspraken document inclusief de deelwerkplannen. Dit document beschrijft meer in detail welke werkzaamheden DCMR in 2026 in afstemming met de provincie Zeeland uitvoert.

Het financieel kader van het werkplan 2026 bedraagt € 5.115.000,-. In bijlage 1 wordt dit financieel kader verder toegelicht en uitgewerkt. Bijlage 2 bevat het overzicht van de Zeeuwse

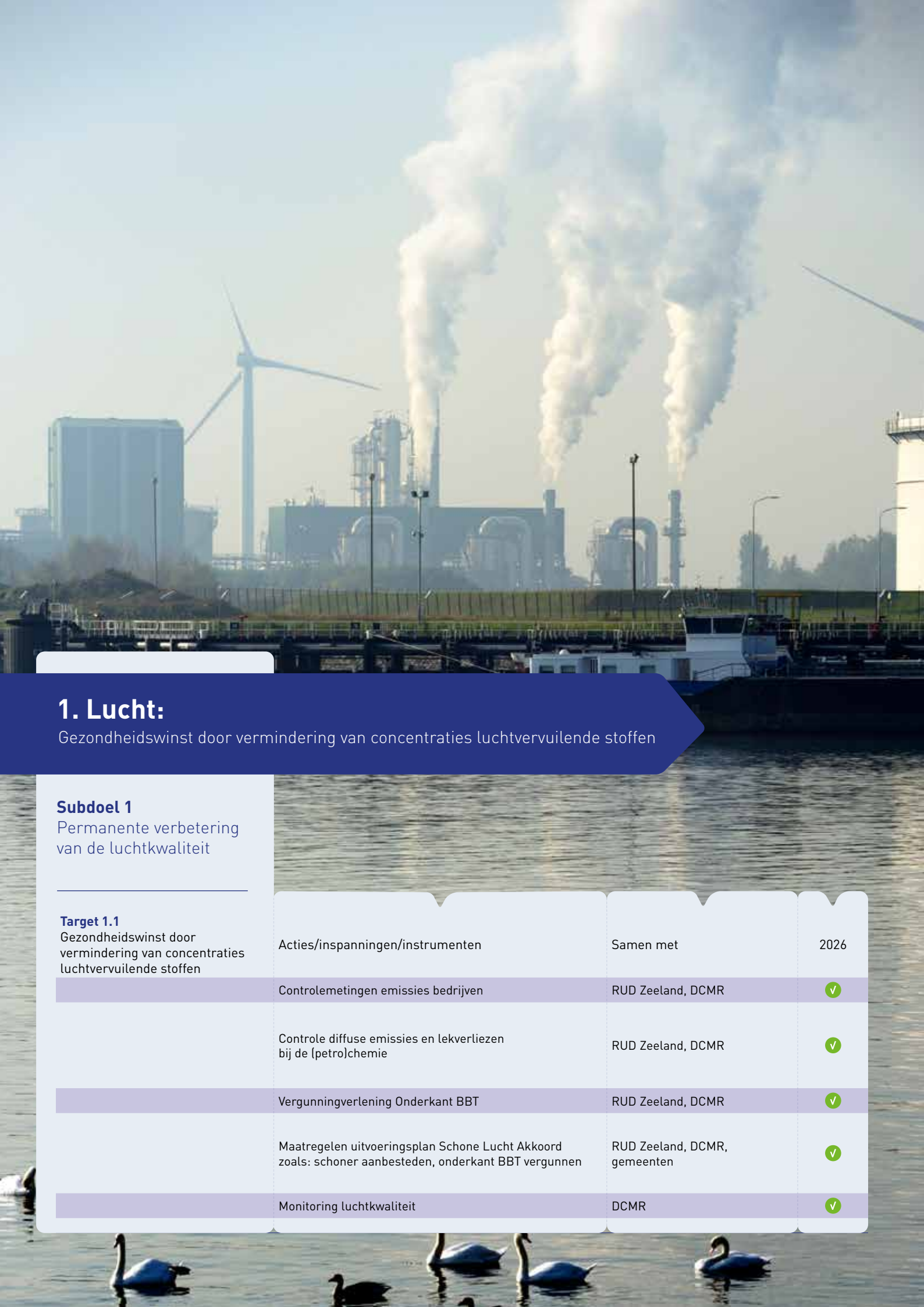
Seveso/IPPC4 bedrijven in 2026. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de diverse werkzaamheden (b.v. vergunningverlening en toezicht), de geplande uren en kosten en de geplande aantallen producten in 2026. In bijlage 4 zijn de relevante achtergronden bij de blauwe en paarse blokken benoemd. In bijlage 5 is een afkortingenlijst opgenomen. Op onderstaande kaart is de ligging van de risicovolle bedrijven aangegeven, waarbij een grotere cirkel duidt op de aanwezigheid van meerdere bedrijven.

Figuur 2: Ligging Zeeuwse Seveso/Rie 4 bedrijven

1. Lucht:

Gezondheidswinst door vermindering van concentraties luchtvervuilende stoffen

Subdoel 1
Permanente verbetering van de luchtkwaliteit

Target 1.1
Gezondheidswinst door vermindering van concentraties luchtvervuilende stoffen

Acties/inspanningen/instrumenten	Samen met	2026
Controlemetingen emissies bedrijven	RUD Zeeland, DCMR	✓
Controle diffuse emissies en lekverliezen bij de (petro)chemie	RUD Zeeland, DCMR	✓
Vergunningverlening Onderkant BBT	RUD Zeeland, DCMR	✓
Maatregelen uitvoeringsplan Schone Lucht Akkoord zoals: schoner aanbesteden, onderkant BBT vergunnen	RUD Zeeland, DCMR, gemeenten	✓
Monitoring luchtkwaliteit	DCMR	✓

EMISSIEMETINGEN BEDRIJVEN

→ 15 locaties EPRTTR plichtig

Focuspunten toezicht op:

- *Goede werking continue meetsystemen*
- *Goede werking dampverwerkingsinstallaties*
- *Meetverplichting en emissiegrenswaarden*
- *Toets op juistheid en volledigheid eprtr rapport*
- *Meetrapporten en onderhoud stookinstallaties*

Meerjarig meetplan:

- *Steekproefsgewijs controlemetingen plaats door een onafhankelijke gecertificeerde meetinstantie*
- *Steekproefsgewijs diffuse VOS emissiemetingen van bv lekverliezen*

→ Beheer emissieregister puntbronnen loopt door in 2026

→ Emissierapport Lucht en CO₂ op basis van E-PRTR rapportages en wordt continu aangevuld

MONITORING LUCHTKWALITEIT

→ Meetstation in stand houden

→ Ultrafijnstof meter, beheer en data-analyse

→ Black Carbon (BC) met roetmonitor

MAATWERKAANPAK

→ Vermindering CO₂ en NO_x bij 3 bedrijven

SLA (SCHONE LUCHT AKKOORD VERMINDERING CONCENTRATIES LUCHTVERONTREINIGENDE STOFFEN)

→ 15 bedrijven

→ Aanscherpen van vergunningen onderkant range BREF voor NO_x, ammoniak, CO₂ en stof

→ 100% Inzet op zienswijze en beroepzaken

→ 100% toezicht op installaties met verscherpte voorschriften

OMGEVINGSWET/BAL WIJZIGING

→ Onderzoek naar NO_x Bubble ZR

→ Tank op- en overslag toets op branche-document vloeibare bulk naar VOS-emissies en pZZS

→ Waar nodig aanscherpen vergunningen

→ Actualiseren LRSO voorschriften

IPPC-BREF TOETSEN

→ 1 BREF FMD (Food, Milk, Drink)

→ BREF WGC (waste gas Chemical sector) gap-analyse op basis van inventarisatie

→ Waar nodig aanscherpen vergunningen

2. Geur:

Een aanvaardbaar geurhinderniveau in alle situaties vast houden of bereiken

Subdoel 2

Een aanvaardbaar geurhinderniveau in alle situaties vast te houden of te bereiken

Target 2.1

Er komen geen nieuwe situaties met een onaanvaardbaar hinderniveau bij

Acties/inspanningen/instrumenten

Samen met

2026

Aanvullende maatregelen als blijkt dat er toch sprake is van onaanvaardbare hinder

RUD Zeeland, DCMR

✓

Target 2.2

Aantal geurklachten per situatie blijft gelijk of daalt

Omgevingsdiensten registreren geurklachten per situatie en rapporteren daarover.

RUD Zeeland, DCMR

✓

Bij relevante bedrijven:

- Identificatie bronnen en knelpunten
- Waar mogelijk maatregelen al in de aanvraag.

RUD Zeeland, DCMR

✓

Omgevingsdiensten onderzoeken bij hinder actief naar de oorzaak en mogelijkheden van mitigerende maatregelen.

RUD Zeeland, DCMR

✓

In uitzonderlijke situaties verscherpt toezicht en handhaving en evt. regulering aanvullende maatregelen op BBT

RUD Zeeland, DCMR

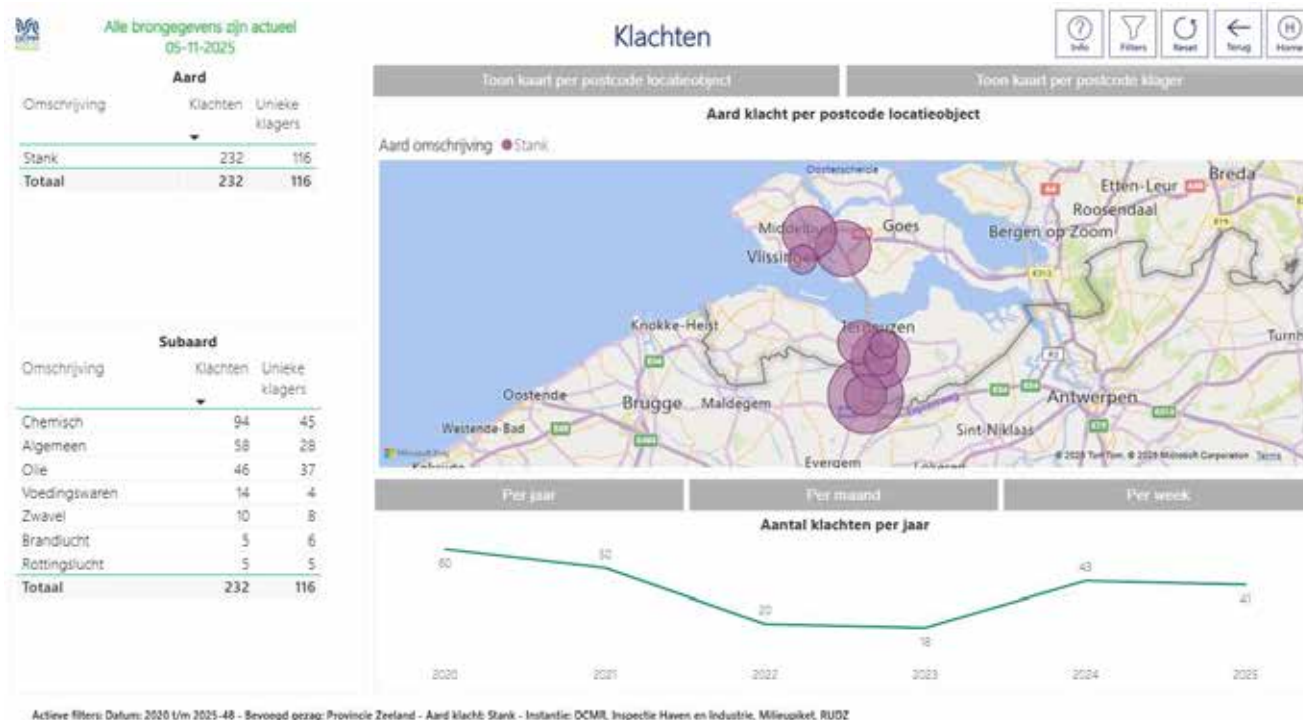
✓

AANVAARDBARE GEURHINDER

- Analyse geurklachten bestaande IPPC bedrijven
- Milieupiket onderzoek bij klachten
- Repressief toezicht op geuroverlastgevende bedrijven

Figuur 3: Geurklachten 2020-2025

De grafiek geeft de totale hoeveelheid geurklachten en geurbronnen weer van de Zeeuwse bedrijven (bij DCMR) in de periode 2020-2025. Klachten die bij RUD zijn ingediend of over andere Zeeuwse bedrijven zijn hier niet in beeld.

3. Geluid:

Beperken van de uitbreiding van geluidproductie

Subdoel 3

Beperken van de uitbreiding van geluidsproductie

Target 3.2

Beperken toename geluidsproductie industrie

Acties/inspanningen/instrumenten

Samen met

2026

Actualiseren vergunningen

RUD Zeeland, DCMR

N.v.t.

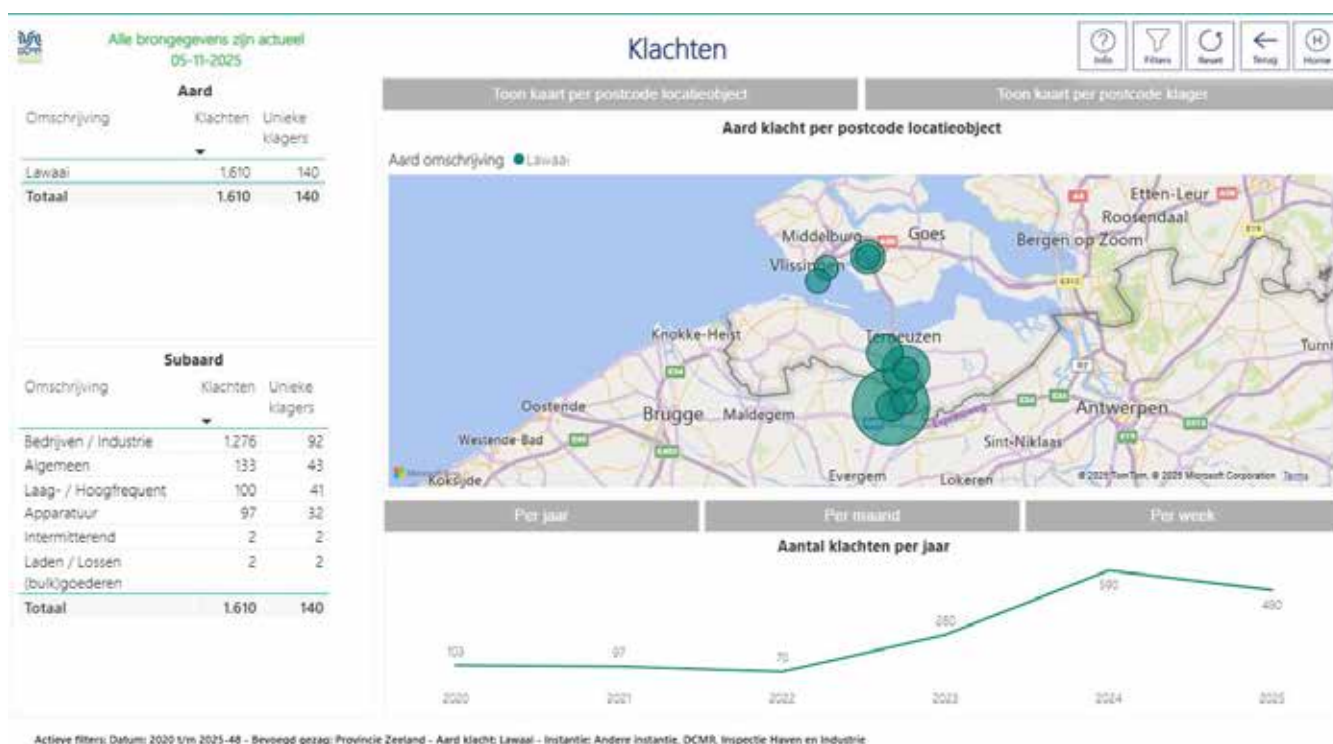
N.v.t. = Veel bedrijven hebben een recente revisievergunning, waardoor actualisatie op geluid niet speelt in 2026.

BEPERKEN UITBREIDING GELUIDPRODUCTIE INDUSTRIE

- Toetsen van nieuwe activiteiten van bedrijven aan geluidzone/GPP in overleg met RUD Zeeland
- Milieupiket onderzoek bij klachten
- Repressief toezicht ingeval van hinder

Figuur 4: Geluidklachten 2020-2025

De grafiek geeft de totale hoeveelheid geluidklachten en geluidbronnen weer van de Zeeuwse bedrijven (bij DCMR) in de periode 2020-2025. Klachten die bij RUD zijn ingediend of over andere Zeeuwse bedrijven zijn hier niet in beeld.

4. Omgevingsveiligheid:

Beperken van risico's met gevaarlijke stoffen

Subdoel 5

Het zoveel mogelijk beperken van risico's die verbonden zijn aan de opslag, productie, bewerking en het transport van gevaarlijke stoffen.

Target 5.1

Bedrijven werken volgens de laatste veiligheidsstandaarden en SEVESO-bedrijven hebben een goed functionerend veiligheidsbeheersysteem

Target 5.2

In alle omgevingsplannen zijn, wanneer sprake is van activiteiten met gevaarlijke stoffen, de kaders voor het ruimtegebruik geborgd op basis van plaatsgebonden risico, aandachtsgebieden en voorschriftgebieden

Target 5.3

Actuele en relevante informatie over omgevingsveiligheid is raadpleegbaar in REV en Atlas Leefomgeving

Target 5.4

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van buisleidingen

Acties/inspanningen/instrumenten	Samen met	2026
Inspectie en handhaving veiligheidsbeheersysteem	RUD Zeeland, DCMR	✓
Aandacht bij inspectie voor veiligheidscultuur	DCMR	✓
Actuele veiligheidsstandaarden communiceren met bedrijven	RUD Zeeland, DCMR	✓
Voorgesprek veiligheidscultuur	DCMR	✓
Beschikbaar maken kennis over risico's Seveso-bedrijven	DCMR	N.v.t.
Informatie over risico's opslaan in REV	RUD Zeeland, DCMR	✓
Resultaten van omgevingsverkenning en beleidskeuzes delen met de stakeholders	RUD Zeeland, DCMR, het Rijk	✓

N.v.t. = DCMR voorziet hierin via het register externe veiligheid (REV).

INSPECTIE OP VEILIGHEIDSBEHEERSYSTEMEN

- 24 Seveso bedrijven
- 100% Toetsen van veiligheidsbeheersysteem met focus op Energietransitie en de impact daarvan op de veiligheid.
- 5 toetsen op QRA juistheid per jaar
- 5-jaarlijks toets van veiligheidsrapport
- Repressief toezicht bij geconstateerde afwijkingen en overtredingen
- Openbare samenvatting op website seveso-plus.nl

INSPECTIE OP VEILIGHEIDSNORMEN

- Actualisatietoets vergunningen naar aanleiding van PGS richtlijnen
- Focuspunten toezicht op
 - Brandveiligheid
 - PGS 15 opslag verpakte gevaarlijke stoffen
 - Integriteit en doeltreffend functioneren van procesinstallaties
 - Systeemttoezicht op vergunningvoorschriften
 - PGS 29 en 31 tankintegriteit

INFORMATIE OVER RISICO'S OPSLAAN IN REV EN ATLAS LEEFOMGEVING

- Beheer data t.b.v. REV (Register Externe Veiligheidsrisico)

PILOT FINANCIËLE ZEKERHEIDSTELLING SEVESO-6

- Pilot uniforme aanpak en kennisopbouw over o.a. de vorm, hoogte, duur en bewijs van financiële zekerheid
- In 2025 is gestart met het opnemen van voorschriften ten aanzien van financiële zekerheid bij 2 pilotbedrijven. Deze vergunningen worden in 2026 afgerond.

RISICO'S VAN WATERSTOFDRAGERS¹ (PROGRAMMA ENERGIETRANSITIE)

- Initiëren landelijk Platform Nieuwe Energiedragers
- Voor nieuwe energiedragers BBT maatregelen ontwikkelen

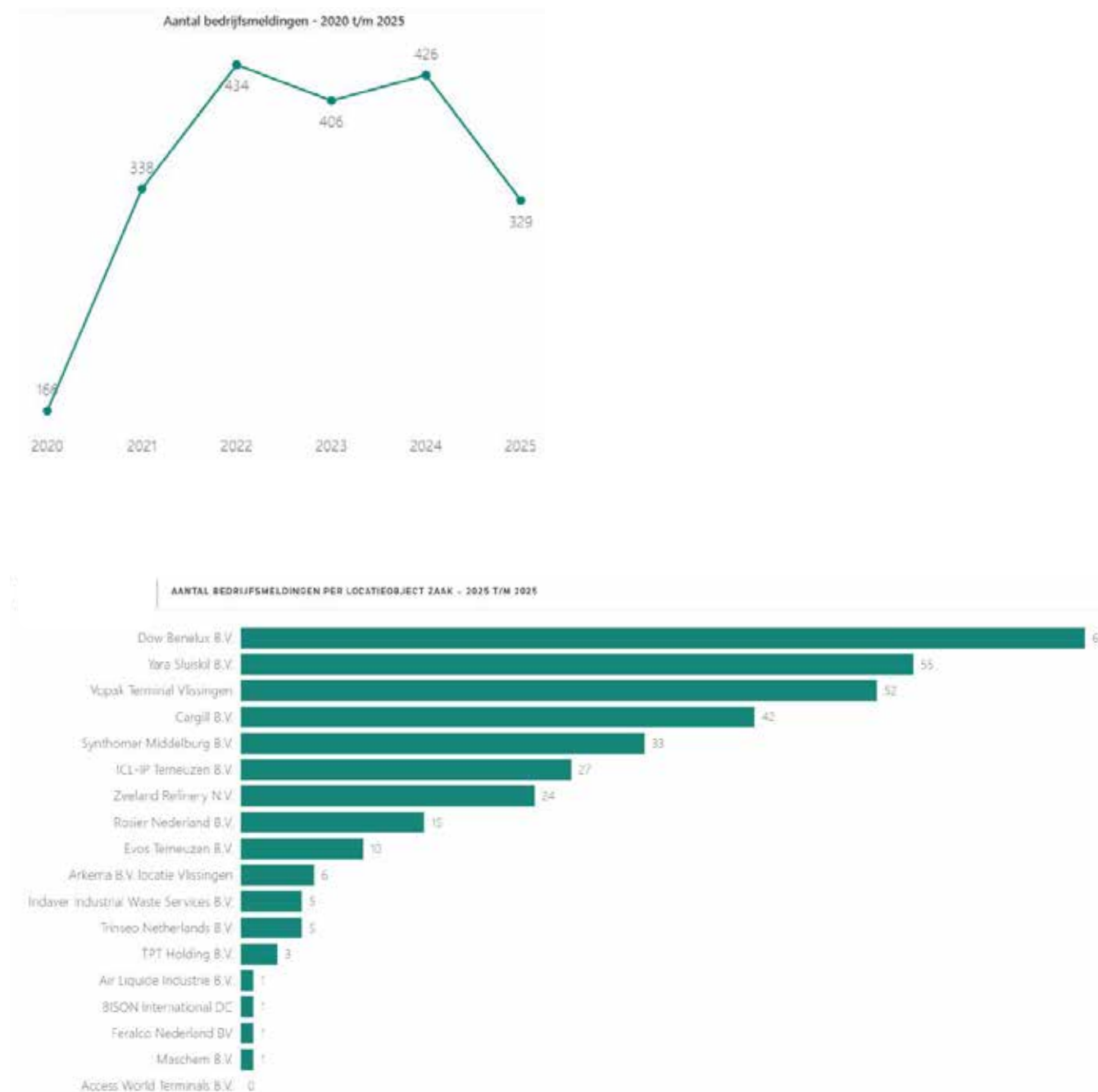
VEILIGHEIDSCULTUUR

- 5 Onderzoeken naar veiligheidscultuur bedrijven per jaar
- 1 Voorgesprek op vrijwillige meting veiligheidsperceptie (MVP). Met een aantal bedrijven wordt overlegd

¹: Opslaan en verwerken van waterstof/ammoniak is bevoegd gezag Provincie Zeeland; voor transport via weg, spoor, schip of leidingen is de Provincie Zeeland geen bevoegd gezag.

Figuur 5: Bedrijfsmeldingen door bedrijven 2020-2025

Grafiek geeft weer welke bedrijven onder SEVESO regels vallen en wat de totale hoeveelheid bedrijfsmeldingen zijn door deze bedrijven in de periode 2025.

Een bedrijfsmelding is een verplichte melding die een bedrijf doet bij de overheid over bijvoorbeeld de start, wijziging of het einde van bepaalde werkzaamheden. Het kan ook gaan om het melden van ongewone voorvallen of incidenten die nadelige gevolgen voor het milieu (kunnen) hebben, zoals een stank of een lekkage.

5. Bodem:

Onaanvaardbare risico's bij spoedlocaties bodem zijn in 2030 gesaneerd of beheersbaar gemaakt.

Subdoel 6

In 2030 zijn alle onaanvaardbare risico's bij het huidige gebruik van de zogenaamde spoedlocaties bodem gesaneerd of beheersbaar gemaakt.

Target 6.1

In 2030 zijn alle onaanvaardbare risico's bij het huidige gebruik van de zogenaamde spoedlocaties bodem gesaneerd of beheersbaar gemaakt.

Acties/inspanningen/instrumenten

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Samen met

RUD Zeeland, DCMR

2026

BODEMTAKEN

- In 2026 zal DCMR de additionele opdracht voor de bodemtaken voortzetten.
- Nul- en eindsituaties worden vastgelegd om te bepalen wat aan verontreiniging aan de bodem is toegevoegd.
- DCMR zorgt dan dat sanering plaatsvindt, zodat de totale verontreinigingsvracht afneemt.

6. Water:

Verbeteren van de waterkwaliteit door reguleren indirecte lozingen

Subdoel 7

Verbeteren van waterkwaliteit door reguleren indirecte lozingen

Target 7.1

Verbeteren van waterkwaliteit door reguleren indirecte lozingen

Acties/inspanningen/instrumenten	Samen met	2026
Controlemetingen indirecte lozingen	RUD Zeeland, DCMR	✓
Toezicht en handhaving op het morsen van plastic korrels	RUD Zeeland, DCMR	✓
Bij inspecties aandacht voor bedrijfscultuur om morsen van plastic korrels te voorkomen	RUD Zeeland, DCMR	✓
Omgevingsdiensten krijgen de opdracht om op basis van een risicoanalyse de toezichtplannen te optimaliseren	RUD Zeeland, DCMR	✓

CONTROLEMETINGEN OP INDIRECTE LOZINGEN

- Inventarisatie op actualiteit van vergunningen ten aanzien van Kaderrichtlijn water (KRW) en ontvankelijkheidstoets van de milieurisicoanalyse (MRA)
- 2 praktijkpilots analyse op KRW probleemstoffen
- Actualisatie vergunningen met overschrijding KRW
- Eén of 2 maandelijks controlemetingen door een onafhankelijke gecertificeerde meetinstantie
- Beheer datasysteem monsternamen

INZICHT IN INDIRECTE LOZINGEN AFVALWATERSTROMEN

- Beheer van emissieregister op vergunde normen
- Toets van EPTR op werkelijke emissies
- Optimaliseren van toezicht

PLASTIC KORRELS

- Gezamenlijke aanpak DCMR, RUD Zeeland, Rijkswaterstaat, Waterschap Scheldestromen en de gemeenten.

7. Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS):

Beperken van (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen in het milieu

Subdoel 9

voorkomen van (potentieel) Zeer Zorgwekkende Stoffen ((p)ZZS) in het milieu

Target 9.1

Bij nieuwe activiteiten met (p)ZZS wordt de emissie geminimaliseerd en bij uitbreiding van bestaande activiteiten blijft de emissie op ten hoogste het bestaande vergunde niveau (standstill).

Acties/inspanningen/instrumenten

Samen met

2026

Vergunningverlening aan de hand van BBT en minimalisatie

RUD Zeeland, DCMR

✓

Toezicht en handhaving op (geactualiseerde) vergunningen

RUD Zeeland, DCMR

✓

Maatwerkvoorschriften als emissies maximaal toelaatbaar risico overschrijden

RUD Zeeland, DCMR

N.v.t.

Vergunningverlening met minimalisatieverplichting, ook voor potentieel ZZS

RUD Zeeland, DCMR

✓

Target 9.2

Bestaande emissies van (p)ZZS worden voorkomen of geminimaliseerd

Actuele vergunningen aan de hand van vermijdings- en reductieprogramma

RUD Zeeland, DCMR

✓

Toezicht en handhaving op (geactualiseerde) vergunningen

RUD Zeeland, DCMR

✓

N.v.t. = in geen enkel geval worden MTR normen overschreden.

ZZS

(ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN)

- Bedrijven:
 - Zeeland raffinaderij,
 - Tankopslag (Evos, Vesta 1 en 2 en Vesta 3)
 - Dow, TPT Holding, Access World Terminals en Vlaeynatie
- Beoordelen van vermijdings- en reductieprogramma (VRP)
- Zekere maatregelen opnemen in vergunningen
- Maatwerkvoorschriften
- Toezicht op installaties met focuspunt op laad en losplaatsen
- Beheer van emissieregister op vergunde normen
- Pfas wordt meegenomen in de actualisaties van vergunningen

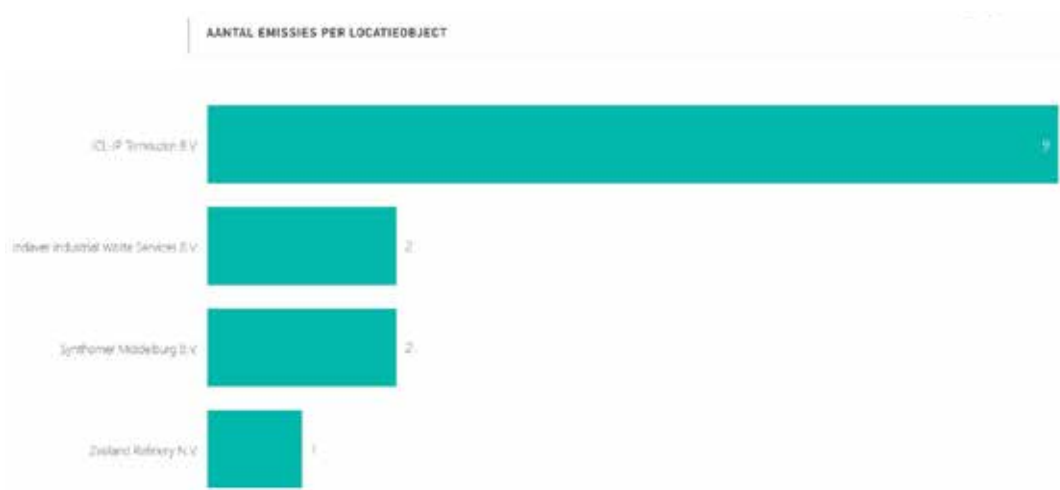
POTENTIEEL ZZS

(ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN)

- Beoordelen van vermijdings- en reductieprogramma
- Toezicht op installaties

Figuur 6: Aantal vergunde emissies ZZS stoffen indirecte lozingen bedrijven

Lozingen ZZS: Grafiek geeft weer bij welke bedrijven ZZS-stoffen vergund zijn om te emitteren naar afvalwater (indirecte lozing). Bij ondermeer deze bedrijven vindt toezicht plaats. De tabel betreft het aantal vergunde ZZS componenten in de indirecte lozing.

Figuur 7: Het aantal vergunde emissie ZZS stoffen naar lucht

Emissies ZZS naar lucht: Grafiek geeft weer bij welke bedrijven al ZZS-stoffen vergund zijn om te emitteren naar lucht. Bij deze locaties vindt toezicht plaats en toetsing van het vermijdings- en reductieprogramma.

8. Energie & Klimaat:

Verminderen van CO₂-uitstoot

Subdoel 10

De CO₂-uitstoot bij bedrijven in Zeeland is met 55% afgenomen in 2030 t.o.v. 1990

Target 10.1

Reductie CO₂-uitstoot bij bedrijven door energiebesparing

Acties/inspanningen/instrumenten	Samen met	2026
In alle vergunningen zijn de energiebesparende en CO ₂ -reducerende maatregelen geactualiseerd	RUD Zeeland, DCMR	✓
Vanaf 2023 controle bedrijven op maatregelen energiebesparing of plannen daartoe	RUD Zeeland, DCMR	✓
Bij vergunningverlening en toezicht worden de mogelijkheden van duurzame energie met de bedrijven besproken en in de considerans opgenomen ('pas toe of leg uit')	RUD Zeeland, DCMR	✓
OD's vroegtijdig betrekken bij initiatieven zodat milieu impact meegenomen wordt (alle provinciale opgaven en programma's)	RUD Zeeland, DCMR	N.v.t.

N.v.t. = DCMR is op verzoek beschikbaar voor het leveren van bijdragen aan provinciale opgaven en programma's.

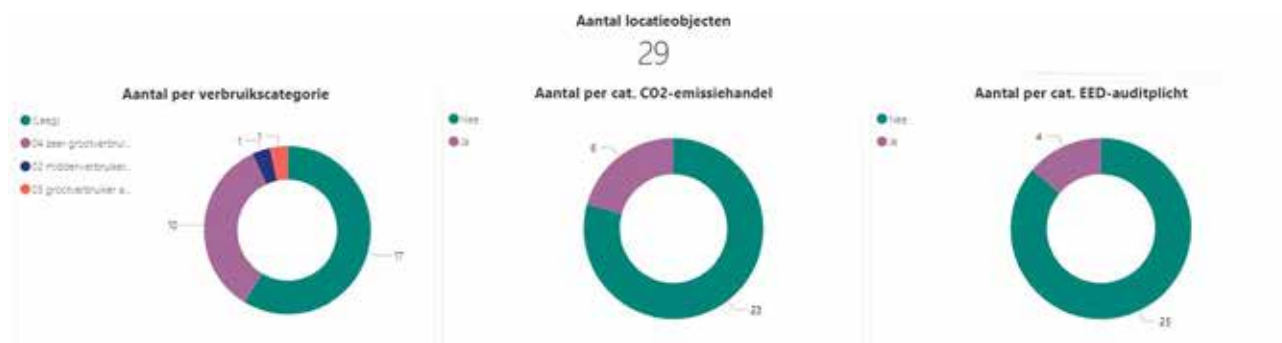
ENERGIEBESPARING (SPUK GEFINANCIERD)

- Bedrijven
- Toezicht op de beoordeelde energiebesparingsonderzoeken van zeer grootverbruikers
- Geen toezicht bij grootverbruikers

DUURZAME ENERGIE (PROGRAMMA ET & CE)

- Het programma ET & CE wordt vanaf 2026 voortgezet. Er zijn gesprekken gaande tussen de Provincie Zeeland en DCMR over de inhoud van dit programma en financiële bijdrage door Zeeland

Figuur 8: Energierelevante bedrijven

Grafiek geeft weer hoeveel bedrijven energierelevant zijn, hoeveel onder ETS (emissiehandel) vallen en hoeveel moeten voldoen aan de EED auditplicht. Bij deze locaties vindt toezicht plaats en toetsing van de energie-onderzoeksplicht uit de EED.

9. Circulaire Economie & Afval:

Duurzaam grondstoffengebruik

Subdoel 11

De helft van de grondstoffen, die in Zeeland worden gebruikt, is in 2030 hernieuwbaar of al eerder gebruikt

Target 11.2

Reductie grondstoffengebruik door VTH-instrumentarium

Acties/inspanningen/instrumenten

Samen met

2026

VTH inzetten om bestaande wet- en regelgeving te benutten t.b.v. CE

RUD Zeeland, DCMR

PM

Bij vergunningen en meldingen BBT toepassen en R-ladder nastreven

RUD Zeeland, DCMR

✓

Experimenteer-, innovatie- en proefnemingbepalingen in de vergunning opnemen

DCMR, RUD Zeeland

✓

PM = mogelijk op basis van een additionele opdracht tot deelname aan de pilot grondstof efficiëntie.

GRONDSTOFFENGEBRUIK REDUCEREN

- Pilot grondstof efficiëntie in vergunning opnemen (PM)
- Bijdragen aan uitvoerbare nieuwe regelgeving wet circulaire economie
 - *Circulair materialen plan (CMP)*

BIJLAGEN

Bijlage 1 Financieel kader

Tarieven

Voor de uitvoering van de in dit werkplan opgenomen activiteiten worden de tarieven 2026 gehanteerd die in het Algemeen Bestuur van de GR (Gemeenschappelijke regeling) DCMR op 3 juli 2025 zijn goed gekeurd. Deze tarieven zijn met gemiddelde 1,8% geïndexeerd ten opzichte van 2025. Dit is voornamelijk toe te wijzen aan de hogere personeelslasten als gevolg van de nieuw afgesloten CAO.

Tabel 1: Kostentarieven DCMR 2026

Kostentarieven DCMR 2026	
Tariefgroep	Tarief per uur (in €)
Tariefgroep 1	€ 107
Tariefgroep 2 (schaal 9)	€ 119
Tariefgroep 3 (schaal 10)	€ 130
Tariefgroep 4 (schaal 11)	€ 141
Tariefgroep 5 (schaal 12)	€ 150
Tariefgroep 6 (Schaal 13)	€ 154
Tariefgroep 7	€ 162
Gemiddeld uurtarief werkplan	€ 138,62

Financieel kader 2026

In de startbrief d.d. 4 november 2025 heeft de Provincie Zeeland het financieel kader voor uitvoering van de VTH-taken bij de Seveso- en IPPC4 bedrijven in Zeeland vastgelegd (€ 5.115.000).

In onderstaande tabel 2 is het financieel kader uitgesplitst in uurkosten en materiële kosten. In het vergunningenprogramma is een verschil berekend tussen de benodigde uren (17.892) en de beschikbare uren (14.752) van 3.140 uur. Met de provincie Zeeland is besproken om de helft van deze uren (1.570 uur = € 218.089) in 2026 te financieren uit het voorschot met specifiek bestedingsdoel. De inschatting is dat er voldoende budget in het voorschot overblijft, ook na aftrek van de additionele projecten bodemadvies in 2025 en 2026. Er resteert een afrondingsverschil van € 1.625 euro met de Zeeuwse begroting 2026 van 5.115.000 euro.

Tabel 2: Financieel kader 2026

Financieel kader Werkplan Zeeland 2026	Kosten €	Uren
Bedrijfsgerichte en overige taken	€ 5.128.793	37.001
Materieel budget regulier	€ 145.158	
Kosten inhuur RUD Zeeland	€ 57.513	
Totaal kosten	€ 5.331.464	
Financiering via voorschot Specifiek bestedingsdoel	€ - 218.089	
Afrondingsverschil	€ 1.625	
Begroting 2026/Startbrief Zeeland	€ 5.115.000	

Dit kader is exclusief:

- A: Budget voor de Maatwerkaanpak. Hiervoor zal een additionele opdracht worden verstrekt. Vanuit 2024 en 2025 zijn nog financiën beschikbaar en zal een additionele opdracht volgen o.b.v. rijks gelden. Er kunnen zich situaties voordoen waarin een van de Zeeuwse bedrijven zowel vanuit de Maatwerkaanpak als vanuit het reguliere werkplan vergunningaanvragen doet. DCMR zorgt ervoor dat de inzet administratief juist wordt verwerkt onder de noemer Maatwerkaanpak, of in het reguliere vergunningenprogramma, zodat wordt gewaarborgd dat werk voor de Maatwerkaanpak in rekening wordt gebracht naar de Provincie onder de additionele opdracht Maatwerkaanpak.
- B: Aanvullend programma voor CE en ET, bedrag nog nader overeen te komen
- C: Aanvullende opdrachten, meerderjarig of eenmalig, te weten; Monitoring Sluiskil, UFP Sluiskil, Uitvoeringsprogramma Kanaalzone, Bodem, Monitoring dashboard.
- D: Voor € 218.089 aan werkplan werkzaamheden zal gefinancierd worden vanuit het bestaande voorschot specifiek bestedingsdoel.

Materiele kosten

In onderstaande tabel 3 is een specificatie van het beschikbare materieel budget opgenomen:

Tabel 3: Materieel budget

Materieel budget 2026	in €
Lumpsum bijdrage meldkamer	€ 46.242
Metingen luchtkwaliteit	€ 59.575
Metingen afvalwater	€ 39.342
Totaal materieel budget	€ 145.158

Het materieel budget is voor in te kopen diensten derden. Hieronder vallen diverse metingen die nodig zijn ter ondersteuning van de uitvoering van de VTH taken voor luchtkwaliteit en afvalwater. Ook de lumpsumbijdrage voor de afhandeling van bedrijfsmeldingen door de meldkamer DCMR valt hieronder. De materiële lasten zijn geïndexeerd met 2.6%, conform de startbrief van provincie Zeeland.

Raming aanvullende materiele kosten

De Provincie Zeeland heeft DCMR de opdracht gegeven om voor de advisering van asbest en geluid in het kader van de VTH taken voor de Seveso-Rie 4 bedrijven gebruik te maken van de specialisten van de RUD Zeeland. In onderstaande tabel is de raming van de aanvullende kosten in beeld gebracht. Voor de adviestaken RUD Zeeland is ook gerekend met een indexatie van 2.6%.

Tabel 4: Raming advies kosten RUD Zeeland 2026

Advieskosten RUD Zeeland	in €
Advies Geluid RUD Zeeland	€ 51.097
Advies Asbest RUD Zeeland	€ 6.416
Totaal	€ 57.513

Kosten advisering Commissie voor de mer.

De kosten van advisering Commissie bedragen naar verwachting € 30.500 (volledig tarief) en € 21.250 (gereduceerd tarief). Dit is gebaseerd op de tarieven van 2025.

De Provincie Zeeland heeft aangegeven advieskosten van de Commissie m.e.r. direct te betalen, afrekening vindt plaats buiten dit werkplan om.

Bijlage 2 Overzicht provinciale bedrijven 2026

Locatienaam	SEVESO	IPPC	IPPC4	EPRTR	Branche	MJA	EED	VR plicht hoge drempel	Opmerkingen
TPT Holding B.V.	1		1	1				1	Voorheen: Terneuzen Powder Technologies
Maschem B.V.	2		2	2				2	
Arkema Vlissingen	3		3	3		1		3	
ICL-IP Terneuzen B.V.	4		4	4		2		4	
Indaver Industrial Waste Services	5	1		5				5	
Dow Benelux	6	2	5	6				6	Inclusief Elsta
Cargill B.V.	7		6	7				7	
Acces World Terminals B.V.	8							Lage drempel	
Vlaeynatie B.V.	9							8	
Synthomer Middelburg B.V.	10		7	8				9	Voorheen Eastman
Evos Terneuzen B.V.	11							10	
Rosier Nederland B.V.	12		8	9		3		11	
AJ Tieleman B.V.	13							12	
Vesta 3 Terminal Flushing B.V.	14					4		13	
Vesta 1 en 2 Terminal Flushing B.V.	15					5		14	
Verbrugge Scaldia Terminals B.V.	16							15	
Vopak Terminal Vlissingen B.V.	17					6		16	
Yara Sluiskil B.V.	18		9	10				17	
Zeeland Refinery N.V.	19	3		11				18	
Air Liquide Technische Gassen B.V.	20			12		7		Lage drempel	
Bison International B.V. DC	21							Lage drempel	
Stepan Netherlands B.V.			11	13					Voorheen: Invista
Feralco Nederland B.V.			12	14		8			Voorheen: Feralco
Van Citters Beheer B.V.	23								Er worden geen activiteiten meer uitgevoerd. Vergunning is nog niet ingetrokken
Trinseo Netherlands B.V.	24	4	13	15				19	

Bijlage 3 Werkplan 2026 op productniveau

Code	Product	Werkplan 2026 (€)	Werkplan 2026 - Uren
OT15	Beoordeling regulerings situatie	€ 37.508	270
A01	Advies milieu-aspecten	€ 83.346	600
OR01	Omgevingsvergunning milieu-inrichting	€ 1.988.358	14.314
OR03	Behandeling melding Bal	€ 5.835	42
OR42	Besluit op verplichte rapportages	€ 138.910	1.000
OR04	Maatwerkbesluit	€ 13.335	96
	Totaal cluster Reguleren	€ 2.267.289	16.322
OT05	Beoordeling verplichte rapportage	€ 17.603	125
OT30	Seveso-inspectie (preventief)	€ 424.572	3.015
OT31	Seveso-inspectie (repressief)	€ 70.410	500
OD27	Coördinatie Seveso	€ 56.328	400
	Totaal cluster Seveso Toezicht	€ 568.913	4.040
OT01	Toezicht milieubelastende activiteiten (preventief)	€ 969.597	7.047
OT02	Toezicht (repressief)	€ 412.770	3.000
	Totaal cluster Milieutoezicht	€ 1.382.367	10.047
OJ01	Behandeling bezwaar	€ 32.436	227
OJ02	Behandeling (hoger) beroep	€ 35.723	250
OJ03	Juridische (beleids)ondersteuning	€ 37.294	261
	Totaal cluster Juridische werkzaamheden	€ 105.453	738
OH01	Handhavingsbesluit	€ 26.319	186
OH04	Proces verbaal	€ 127.916	904
OH05	Besluit op handhavingsverzoek	€ 3.396	24
OH02	Sanctie (bestuurlijk)	€ 5.943	42
	Totaal cluster Handhaving	€ 163.574	1.156
A01	Advies milieu-aspecten	€ 18.397	139
OT05	Beoordeling verplichte rapportage	€ 57.175	432
OR41	Beschikking WOO-verzoek	€ 11.779	89
R28	Behandeling sloopmelding	€ 3.309	25
	Totaal cluster Overige VTH taken	€ 90.660	685
OR01	Omgevingsvergunning milieu-inrichting	€ 250.801	1.832
	Totaal cluster Regie Omgevingswet	€ 250.801	1.832
Totaal Bedrijfs-gerichte taken		€ 4.829.219	34.820
D12	Voorlichting	€ 11.609	89
D14	Relatiebeheer	€ 61.049	468
	Totaal cluster Accountbeheer	€ 72.655	557
A01	Advies milieu-aspecten	€ 36.281	254
	Totaal cluster Omgevingsveiligheid	€ 36.281	254
A01	Advies milieu-aspecten	€ 59.733	450
	Totaal cluster Lucht	€ 59.733	450
A01	Advies milieu-aspecten	€ 6.613	50
	Totaal cluster Monitoring en databeheer	€ 6.613	50
OA04	Beoordeling MER-plicht/0-stapsadvies	€ 28.610	200
OR60	Mer-beoordelingsprocedure voor omgevingsvergunn.	€ 51.498	360
OR61	Mer-procedure voor omgevingsvergunning	€ 44.346	310
	Totaal cluster Omgevingsadvies	€ 124.454	870
Totaal Overige taken		€ 299.736	2.181
M1	Materiele kosten	€ 202.672	
Totaal Werkplan		€ 5.331.464	37.001
	Financiering via Voorschot met Specifiek Bestedingsdoel	€ 218.089	1.570
		5.113.375	-
	Afrondingsverschillen na correcties	€ 1.625	-
Totaal Werkplan conform huidige startbrief		€ 5.115.000	35.431

Bijlage 4 Toelichting op de kleurcode

Kleurcode Blauw	Kennis is in ontwikkeling en/of het normenkader wordt betwist	Bestuurlijke aandacht
Maatwerkenaanpak	BBTplus maatregelen moeten uit onderhandeld worden en dat proces stagneert.	Aanpak CO2 reductie en NOx uitstoot van grootste emittenten blijft achter.
Schone Lucht Akkoord	Scherpe (duurdere) maatregelen uit BREF-richtlijnen worden aangevochten.	Juridische procedures zijn te verwachten waardoor meer tijdsinzet en mogelijke proceskosten volgen. Deze kosten zijn niet begroot.
IPPC-Bref actualisatie	Veel effort in het afdwingen van scherpere maatregelen bij bedrijven	Bref moet binnen 4 jaar in de vergunning worden opgenomen; hoge druk op actualisatie vanuit milieubelang, maar blijft door capaciteit en in prioriteit achter (bij veel aanvragen van bedrijven)
Veiligheidscultuur	Er is geen normenkader voor	Niet wettelijk afdwingbaar
Pilot financiële zekerheid	Kennis over beoordeling financiële zekerheid moet nog verder ontwikkeld	Er komen hoge bedragen uit voor bedrijven
Energiebesparing ETS-bedrijven (emissiehandel)	Kennisontwikkeling op ETS-besparingstoets	
Duurzame energie	Kennis van Seveso-OD's versterken	Landelijk Level playingfield nodig in normstelling
ZZS (lucht en waterafval)	Kennis over stoffen en normenkader is nog onduidelijk, ook emissies van bedrijven (tankopslag) zijn nog onduidelijk	Apart project
Kleurcode Paars	Normenkader is nog in ontwikkeling en/of het is pionieren op het kennisvlak	Bestuurlijke aandacht
Potentieel ZZS	Gerechtelijke uitspraken leiden tot vernietiging van voorschriften tav p-ZZS.	Voorzorgbeginsel is nog onvoldoende uitgekristalliseerd. Er zijn veel zienswijzen, waardoor meer tijdsinzet en mogelijke proceskosten te verwachten. Deze kosten zijn niet begroot.
Kennisontwikkeling Duurzame energiedragers/risico's van waterstofdragers	BBT eisen bij nieuwe energiedragers moeten nog worden ontwikkeld.	Veiligheidsstandaarden zijn nog niet eenduidig, bv waterstofdrager ammoniak.
Kennisontwikkeling Duurzaam grondstoffen-gebruik	Ontwikkeling van standaardvoorschriften is in volle gang. Pilots worden landelijk getest. Daarna volgt accreditatie.	Promoten van gelijk speelveld is van landelijk belang voor het welslagen van de reductie-opgave.

Op basis van een krachtenveldanalyse sluiten Provincie Zeeland en DCMR allianties met relevante partijen om handelingsperspectieven te ontwikkelen om sneller de gestelde milieudoelen te behalen en de gesignaleerde knelpunten te verbeteren. Voor de thema's ET en CE zal DCMR in 2026 het programma voortzetten met als doel een netwerkenaanpak om krachten te bundelen richting wetgever en beleid, kennisontwikkeling en het bereiken van level playingfield.

Aanvullende acties en handelingsperspectieven

Inleiding

Het werkplan 2026 voor Zeeland bevat diverse onderwerpen waarin verdere actie vereist is om de milieudoelstellingen van Provincie Zeeland (PZ) te behalen.

Handelingsperspectieven milieudoelen

Bij het formuleren van handelingsperspectieven richten we ons op de vraag: welke aanvullende acties zijn nodig om de milieudoelen te bereiken? Daarbij zijn we uiteraard wel afhankelijk van verschillende factoren, zoals inzet van de wetgever, beleidsmakers, rechterlijke uitspraken, maatschappelijk en politiek draagvlak en het economisch klimaat.

Handelingsperspectief maatwerk

De maatwerkaanpak (voluit: maatwerkaanpak verduurzaming industrie) is een initiatief vanuit de overheid. Het doel is een versnelde vermindering van de CO₂-uitstoot bij de top 20 grootste industriële CO₂-uitstoters in Nederland. Daarmee levert de maatwerkaanpak een stevige bijdrage aan het halen van de klimaatdoelen. In de provincie Zeeland neemt Zeeland Refinery deel aan de maatwerkaanpak. Binnen de DCMR-organisatie zijn casusteams opgericht, die de met de maatwerkaanpak samenhangende vergunningen voor de bedrijven oppakken. Overigens zijn voor Dow Chemicals Terneuzen en Yara Sluiskil – gegeven de complexiteit van deze bedrijven – ook casusteams opgericht.

Complicerend maakt, dat normering voor de uitstoot van stikstof niet goed ‘past’ op energietransitie. Dat maakt de vergunningverlening soms ingewikkeld. We overleggen en dringen aan bij de betrokken ministeries om tot passende, meer op de energie-transitie gerichte normering te komen.

Doel

Het uiteindelijke doel is een leefomgeving waarin industriële uitstoot van broeikasgassen, waaronder CO₂, aanzienlijk te verminderen. Daarbij blijven we ons inzetten om voor de energietransitie passende normen te komen.

Handelingsperspectief Schoonlucht akkoord

Provincie Zeeland is aangesloten bij het Schoon Lucht Akkoord. (SLA.) Dit betekent dat tijdens vergunningverlening, het toezicht en de handhaving nog meer aandacht wordt gegeven aan het thema gezondheid. Dit kan betekenen dat aanvullende maatregelen worden geëist uitstoot van stoffen, zoals bijvoorbeeld stikstofdioxide, te beperken. Daardoor verbetert de luchtkwaliteit en kan gezondheidswinst worden geboekt.

Aanvullende maatregelen op basis van het SLA is nieuw en kan extra investeringen van bedrijven vereisen. Dit vergt een duidelijke uitleg over gemaakte keuzes.

Doel

Het uiteindelijke doel is een leefomgeving met een gezonde luchtkwaliteit. In 2025 deden we ervaring op met de toepassing van het SLA, evalueren en optimaliseren we het effect van ons handelen. In 2026 zetten we dat voort.

IPPC-BREF actualisatie

De DCMR controleert regelmatig of verleende vergunningen nog voldoen aan de nieuwste inzichten en technieken. Hiervoor gebruiken we verschillende richtlijnen, zoals de Best Available Techniques Reference Documents (BREFs).

Bij deze toetsing geven we veiligheidsthema's altijd voorrang. Soms betekent dit dat een vergunning moet worden aangepast om weer up-to-date te zijn.

Het afgelopen jaar hebben we veel geïnvesteerd in het werven en opleiden van nieuwe collega's. Daardoor hebben we nu meer capaciteit om deze toetsingen uit te voeren.

Handelingsperspectief veiligheidscultuur:

Het gedrag en de keuzes van medewerkers hebben een grote invloed op de veiligheid binnen bedrijven, zelfs als de techniek en veiligheidsbeheersystemen op orde zijn. De werkomgeving speelt hierbij een cruciale rol.

Zonder een betrouwbare beoordeling van de veiligheidscultuur is een risicobeoordeling van bedrijven incompleet en is het lastig om constructief het gesprek aan te gaan met bedrijven over verbeterpunten in hun veiligheidscultuur. Ook wetenschappers zien toezicht op veiligheidscultuur als een zeer belangrijk thema voor verbetering van veiligheidsprestaties.

De Meting Veiligheidsperceptie (MVP) is een voorbeeld van hoe we bij DCMR toezicht op veiligheidscultuur willen verbeteren. De resultaten van deze beknopte vragenlijst, die onder alle medewerkers van een deelnemend bedrijf worden verspreid, houden bedrijven een spiegel voor over wat er beter kan op het vlak van veiligheidscultuur. De eerste ervaringen met toepassing van het instrument zijn veelbelovend: deelnemende bedrijven gaan in gesprek met hun medewerkers om de resultaten te kunnen duiden en doorgronden, en gaan vervolgens actief met verbeterpunten aan de slag.

Deelname aan de MVP is echter vrijwillig. Hoe zorgen we dat bedrijven toch mee willen werken? We hebben hierop geanticipeerd in de ontwikkeling van het instrument, en ook in de toepassing houden we rekening hiermee.

Het instrument is ontwikkeld in samenwerking met ondernemersvereniging Deltalinqs, een pilotbedrijf en twee wetenschappers. Dit geeft het instrument een stempel van neutraliteit, kwaliteit, en relevantie en helpt om draagvlak te creëren onder bedrijven. Een in vaktijdschrijft Tijdschrift voor Toezicht verschenen artikel over het instrument draagt hier verder aan bij.

Door de positieve ervaringen en ervaren nut zijn eerder deelnemende bedrijven (waaronder BP en ExxonMobil) bereid om hun enthousiasme uit te dragen en als referent te dienen voor bedrijven.

Deltalinqs promoot het instrument onder bedrijven, onder andere bij bijeenkomsten voor en in interviews. Bedrijven zien steeds vaker het belang in van het ontwikkelen van hun veiligheidscultuur, omdat het niet alleen goed is voor hun business, maar ook voor de motivatie en prestaties van hun mensen.

Omdat het instrument subjectieve ervaringen meet, leidt deelname niet tot handhaving. De insteek is een dialoog over waar het beter kan en stimuleert bedrijven hier mee aan de slag te gaan.

In de praktijk ervaren we vooralsnog weinig weerstand tegen deelname. In 2025 hebben we bij Dow in Terneuzen een beoordeling van de veiligheidscultuur uitgevoerd. We verwachten dat dit de drempel voor andere Zeeuwse bedrijven verlaagt om mee te werken.

Pilot financiële zekerheid

Kennis over afvoer van stoffen en beoordeling: Het instrument financiële zekerheid verkeert in een pilotfase. De pilotfase loopt tot eind 2025, waarna in het eerste deel van 2026 opgedane ervaringen worden geëvalueerd. DCMR richtte zich in de pilotfase op het vergaren van kennis over de kosten van afvoer van afvalstoffen, de effecten van stoffen op de bodem en water bij een incident of bij faillissement van een bedrijf. In SEVESO 6 verband onderzoekt DCMR mogelijke vormen van financiële zekerheidsstelling en de beoordeling solvabiliteit van bedrijven. Hiervoor is vanuit SEVESO 6 externe ondersteuning beschikbaar gesteld. Op basis van de hiervoor evaluatie adviseert DCMR over het vervolg rond het instrument financiële zekerheid.

Handelingsperspectief Energiebesparing ETS bedrijven

Kennisontwikkeling ETS besparingstoets

Processen en installaties zijn in deze doelgroep vaak complex. Het werken aan het kennisontwikkeling met betrekking tot de ETS (Seveso) bedrijven op het gebied van energiebesparing is een doorlopende actie.

Vanwege de complexiteit en soort organisatie van deze bedrijven is eind 2024 een toezicht methodiek ontwikkeld. Hierbij wordt niet uitsluitend gekeken naar fysieke maatregelen, maar ook de borging van deze energiebesparende maatregelen, de informatie- en onderzoeksplicht en het doorvoeren van doelmatig beheer en onderhoud binnen de organisatie.

Voor ETS bedrijven is het toezicht op de energiebesparende maatregelen nieuw, omdat deze maatregelen eerder niet van toepassing waren. Voor het toezicht op deze bedrijven is een landelijk level playing field

belangrijk. Hierdoor wordt zowel het proces rondom de energiebesparingsplannen als het toezicht landelijk afgestemd via ODNL. Daarmee zorgen we niet alleen voor kennisdeling, maar ook voor uniformiteit. DCMR heeft hierin een trekkende rol.

De financiering van het energietoezicht voor de Seveso bedrijven in Zeeland komt uitsluitend vanuit de Spuk-regeling. Het energietoezicht, anders dan de Seveso-bedrijven is niet bij DCMR belegd.

Kennisontwikkeling ETS-besparingstoets: Het is cruciaal om kennis door te ontwikkelen over de besparingstoets voor bedrijven die onder het EU Emissions Trading System (ETS) vallen, om hun energie-efficiëntie te verbeteren. Hierop wordt ook in 2026 ingezet door het team toezicht energiebesparing. Dit team richt zich ook op deze kennisontwikkeling.

Duurzame energie

We blijven inzetten op kennisopbouw: het is belangrijk om kennis op te bouwen en te versterken over nieuwe richtlijnen om de omgevingsveiligheid en duurzaamheid van energieprojecten te waarborgen. Deze kennis wordt opgedaan vanuit het (nieuwe) programma energietransitie en circulaire economie (ET, CE). Daarbij zoeken we samenwerking met het Rijk, provincies, gemeenten en veiligheidsregio's over omgevingsveiligheid nieuwe energiedragers.

Landelijk level playing field nodig voor normstelling: Er is behoefte aan uniforme nationale normen om gelijke concurrentievoorwaarden te creëren voor duurzame energieprojecten. Hieraan wordt invulling gegeven door bovenstaande door DCMR geïnitieerde samenwerkingen en via door DCMR opgericht afstemmingsoverleg verduurzaming industrie van SEVESO 6 omgevingsdiensten. Ook wordt binnen DCMR in multidisciplinaire teams samengewerkt om tot integrale kennisopbouw en afstemming te komen.

Handelingsperspectief voor (p-)ZZS

Het huidige beleid voor (potentieel) Zeer Zorgwekkende Stoffen ((p-)ZZS) schiet tekort. Dit belemmert ons in het effectief aanpakken van de risico's van deze stoffen. De Raad voor de Leefomgeving en de Onderzoeksraad voor de Veiligheid onderschrijven deze tekortkomingen in hun adviezen.

Ondanks de beperkingen blijven we inzetten op maatregelen. In de vergunningen die we verlenen nemen we bijvoorbeeld verplichtingen op voor inventarisatie, minimalisatie en rapportage van (p-)ZZS. Dit is juridisch onderbouwd vanuit het voorzorgsbeginsel. In beroepsprocedures blijkt echter dat rechters een zeer uitgebreide onderbouwing eisen voor de toepassing van dit beginsel. Om deze reden pleiten wij bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) voor duidelijke wettelijke mogelijkheden om bedrijven te verplichten hun uitstoot van (p-)ZZS te verminderen. De eerste reacties van het ministerie zijn positief: men staat open voor onze argumenten. Echter, we zien onze argumenten nog niet terug in kamerbrieven, dus daar is voor DCMR en IPO nog werk aan de winkel.

Aanvullend maatregelenpakket (IPO)

Samen met het Interprovinciaal Overleg (IPO) werken wij aan een concreet maatregelenpakket om (p-)ZZS beter aan te pakken. De DCMR is nauw betrokken bij de ontwikkeling hiervan en zal gedeputeerde staten adviseren over de uitvoering zodra het pakket gereed is. Het maatregelenpakket bevat een serie voorstellen aan het ministerie om beleid en regelgeving aan te scherpen.

Programmatische aanpak door de DCMR

Om de aanpak van (p-)ZZS structureel te verbeteren, introduceert de DCMR een programmatische werkwijze. Dit programma richt zich op vier concrete pijlers:

1. Kennisontwikkeling

Actualiseren en uitbreiden van kennis over (p-)ZZS, waaronder eigenschappen, uitstoot en effecten. Inzet van deze kennis bij vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

2. Data en monitoring

Opzetten van een effectief monitoringssysteem om de naleving van minimalisatieverplichtingen door bedrijven te controleren.

Gebruik van data om gerichte maatregelen en sancties te kunnen nemen.

3. Beleidsbeïnvloeding

Actieve lobby voor wettelijke aanscherpingen, zoals een strengere toepassing van het voorzorgsbeginsel en verplichte reductiemaatregelen.
Samenwerking met het ministerie van IenW om concrete wet- en regelgeving tot stand te brengen.

4. Samenwerking

Versterkte samenwerking met RIVM, ILT en Omgevingsdiensten om expertise en middelen te bundelen.

Doel

Het uiteindelijke doel is een leefomgeving waarin industriële uitstoot van (p-)ZZS tot een minimum wordt beperkt, de risico's voor mens en milieu beheersbaar zijn, en duidelijke normen en handhavinginstrumenten beschikbaar zijn om deze ambities te realiseren.

Kennisontwikkeling duurzame energie

BBT-eisen voor nieuwe energiedragers ontwikkelen: Er moeten beste beschikbare technieken (BBT) worden ontwikkeld voor nieuwe energiedragers om te voldoen aan veiligheids- en milieunormen. Hieraan wordt invulling gegeven door bovenstaande kennisopbouw en samenwerkingen. Dit heeft o.a. geresulteerd in een uniform kader en standaarden voor groene waterstof electrolyzers.

Veiligheidsstandaarden nog niet duidelijk: Het is noodzakelijk om duidelijke veiligheidsstandaarden vast te stellen voor nieuwe energiedragers om risico's te minimaliseren. Zie hiervoor ook bovenstaande tekst over kennisopbouw en level playing field. Deze standaarden zoals PGS-richtlijnen zijn constant in ontwikkeling. DCMR heeft o.a. een grote bijdrage geleverd aan de nieuwe PGS 12 (grootschalige ammoniakopslag). In 2026 benutten we onze kennis om tot uniforme milieu- en veiligheidsnormen te komen voor de opslag van Lithium-ionbatterijen

Kennisontwikkeling duurzame grondstoffen

Ontwikkeling van standaarden, wet- en regelgeving in volle gang: De standaarden, wet- en regelgeving voor duurzame grondstoffen zijn in ontwikkeling en moeten verder worden uitgewerkt. Het programma ET en CE (zie hiervoor) levert een actieve bijdrage aan nadenken over deze standaarden zoals CMP (circulair materialenplan), Wet circulaire economie etc.

Pilots: Er moeten meer pilotprojecten worden uitgevoerd om de toepassing van duurzame grondstoffen te bevorderen.

Bijlage 4 Afkortingenlijst

AB	Activiteitenbesluit
Arm	Activiteitenregeling Milieubeheer
BAL	Besluit activiteiten leefomgeving
BAT	Best Available Techniques oftewel Best Beschikbare Techniek
BBT	Best Beschikbare Techniek
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet)
BREF	Staat voor BAT Reference. Op Europees niveau worden Referentiedocumenten voor Beste Beschikbare Technieken (BREF) opgesteld. Deze BREF's zijn documenten die tot stand komen via het zogenaamde Sevilla-proces in het Europese IPPC Bureau in Sevilla (EIPPCB).
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BVB	Branchedocument Vloeibare Bulk
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CE	Circulaire Economie
CO2	Koolstofdioxide
DCMR	Milieudienst Rijnmond
EED	Energie Efficiency Directive
EGW	Emissie grenswaarden
e-MJV	Elektronisch milieu-jaarverslag
EPRT	European Pollution Release and Transfer Registry
ET	Energietransitie
ETS	Europees emissiehandelssysteem
EV	Externe Veiligheid
EZK	Economische zaken
FiZe	Financiële zekerheidstelling
FMD	Food, Milk and Drinks, BREF referentiedocument over de voedingsmiddelenindustrie
GIR	Gemeentelijke inspectieruimte (GIR 2.0 = applicatie voor Seveso inspecteurs)
GPP	Geluid Productie Plafond
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GS	Gedeputeerde Staten
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control (richtlijn)
IPO	Interprovinciaal overleg
K€	Kilo Euro of te wel 1000 euro
KPI	Key Performance Indicator, Een KPI is een meetbare waarde die aangeeft hoe effectief een organisatie, team of individu presteert ten opzichte van zijn of haar gestelde doelen.
KRW	Kaderrichtlijn Water
LBR	Landelijke Benadering Risicobedrijven
LCP	Large combustion plan (grote stookinstallatie)
LFG	Laag frequent geluid
LRSO	Landelijke Redactie Standaardteksten Omgevingsvergunningen
LVIC	Large Volume Inorganic Chemicals
MBA	Milieubelastende activiteiten
MER	Milieu-effectenrapport
MJA	Meerjarenagenda
MTR	Maximaal toelaatbaar risico
MVO	Meerjarenprogramma versterking omgevingsveiligheid
NIM	Nieuwe inspectiemethode, door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) ontwikkelt voor een uniforme en effectieve aanpak van het toezicht op de brandveiligheid en risicobeheersing binnen de rijksoverheid.
NOx	Willekeurige stikstofoxides of mengsels daarvan
OB	Omgevingsbesluit
OD	Omgevingsdienst

OW	Omgevingswet
PDC	Producten- en Dienstencatalogus
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PGS	Publicatie Gevaarlijke stoffen
PS	Provinciale Staten
PZ	Provinciale Zeeland
(p)ZZS	(Potentieel) Zeer Zorgwekkende Stoffen
QRA	Kwantitatieve Risicoanalyse
REV	Register Externe Veiligheidsrisico
IPO	Interprovinciaal overleg
IPPC(4)	Richtlijn Industriële Emissies categorie 4
RUD	Regionale Uitvoeringdienst
Seveso	Besluit risico zware ongevallen (BRZO)
SLA	Schone Lucht Akkoord
SPUK	Specifieke uitkering
T00	Tank op- en overslag bedrijven
TPT	Terneuzen Processing Technologies B.V.
TZM	Toezietsmodel
UFP	Ultra Fine Particles (ultrafijne deeltjes)
VOS	Vluchtige organische stoffen
VR	Veiligheidsrapport
VRP	Vermijdings- en reductieprogramma
VTH	Vergunning Toezicht en Handhaving
WGC	Waste gas treatment in the Chemical sector: omvat de behandeling en het beheer van afgassen in de chemiesector en is een nieuwe BREF die is opgesteld onder de Richtlijn Industriële Emissies.
WOO	Wet open overheid
ZR	Zeeland Refinery
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen